

Studiehandledning för VFU-kursen i svenska, 973G37

Välkommen till VFU-kursen i svenska!

Information äger rum onsdagen den 29 mars på Zoom 15:30-17:00.

Kursansvariga

Helen Winzell (helen.winzell@liu.se), rum 3113 i Key-huset, tel. 013-28 69 28

Anna Sigvardsson (anna.sigvardsson@liu.se), rum 3123 i Key-huset, tel. 013-28 12 79

Examinator

Helen Winzell

Kursmentor

Petra Nordqvist (petra.nordquist@liu.se).

Lärandemål

- Efter genomgången kurs ska studenten kunna
- planera lektioner i litteraturläsning, strategier för läsning och skrivande utifrån gällande styrdokument
- genomföra och leda planerad undervisning i skrivande och läsning
- utvärdera och följa upp planerad och genomförd undervisning i skrivande och läsning och reflektera över elevernas lärande
- diskutera kartläggning och bedömning av läs- och skrivutveckling
- visa ett lämpligt och ansvarsfullt beteende i skolmiljön - samarbeta och interagera med olika elever
- visa självinsikt, empatisk förmåga och lyhördhet för konstruktiv kritik.

Kursinnehåll:

Under veckorna 16–19 gör du VFU i svenska. Det betyder att du ska undervisa och fungera som lärare så långt det är möjligt. Inledningsvis (precis i början) auskulterar du och lär känna klassen för att sedan ta över fler och fler undervisningsmoment.

Kursen ges på grundläggande nivå (G1) och följer lärarprogrammets progressionsdokument avseende VFU.

VFU:n går ut på att du **planerar**, **leder** och **genomför** enskilda moment avseende läsning, strategier för läsning och skrivande i svenska tillsammans med handledare, samt **utvärderar** och **diskuterar bedömning** av dessa moment tillsammans med handledare. Du undersöker också fenomen som rör läsning, läs- och skrivutveckling och skrivande i praktik och teori relaterade till svenskämnets syfte, mål och centrala innehåll. Dina enskilda moment ska integrera läsning av skönlitteratur och skrivande. Du kan också arbeta med sakprosatexter och skrivande gärna i samband med litteraturläsning.

Under kursen övar du även upp självinsikt, empatisk förmåga och lyhördhet för konstruktiv kritik genom att delta i den pedagogiska verksamheten och genom uppföljande samtal med handledaren.

VFU:n bygger således på innehållet i de delar som du har läst i svenska före VFU:n. Förankra din planering och ditt genomförande i teorier hämtade från kurslitteratur och föreläsningar. Tag också del av styrdokumentet för svenska 4–6. **Din planering ska utgå från svenskämnetts syfte och mål.**

Betygskriterier och examination

Betygskriterierna för 973G37 finns uttryckta i omdömesformuläret. Läs dem noga tillsammans med din handledare innan du börjar VFU:n. (Omdömesformuläret finns på följande länk: <https://liu.se/artikel/professions--och-utvecklingsguider>. Scrolla ner till "Dokument för bedömning. Där finns också en fil med beskrivningar av kännetecknen på olika förmågor som bedöms. Dessa kan vara till stöd för samtal mellan student och handledare men också för att planera undervisningen.)

Merparten av tiden övar du, men se till att bestämma med handledaren när provning ska ske – alltså vid vilka tillfällen handledaren bedömer dig utifrån betygskriterierna. Handledaren måste gå igenom det ifyllda omdömesformuläret med dig så att du är överens med handledaren om bedömningen.

Formuläret använder inte betygen Godkänd, Väl Godkänd eller Underkänd utan kriterierna beskriver din förmåga utifrån varje mål.

Examinator sätter betyget på kursen med stöd i omdömesformuläret. Observera att handledaren aldrig kan lova ett betyg och att handledarens bedömning kan komma att skilja sig från det betyg du sedan får på kursen.

Två examinationsmoment finns i kursen; tillämpade didaktiska lärarförmågor 4 hp (U-VG) och tillämpade sociala lärarförmågor 2 hp (U-G).

Underkänt?

Om det skulle visa sig att handledaren anser att det finns grava brister i studentens förmåga avseende antingen det sociala eller det didaktiska, bör handledaren tidigt ta kontakt med examinator. Om det blir bestämt att VFU:n är underkänd finns det två tillfällen att göra om. Det sker efter att examinator haft ett samtal med studenten (efter VFU-perioden) och lagt upp en plan för hur och när VFU:n ska göras.

Närvaro

Det är obligatorisk närvaro under alla dagar under VFU:n. 4 veckors VFU ska vara 20 dagar (om det inte är en helgdag i en vecka). **Om man varit frånvarande** (sjukdom eller annat) **ska dessa dagar tas igen**. Man kan göra undantag om det handlar om en eller max två dagars frånvaro – men endast om handledaren anser att bedömningsunderlaget är fullgott ändå.

Trepartssamtal

Samtliga studenter kommer i mitten av VFU-perioden att leda ett trepartssamtal, alltså ett samtal mellan *student*, *handledaren* och en ämnesdidaktiker från Linköpings universitet (*campuslärare*). Samtalet är tänkt som ett stöd i

bedömningen för handledare och examinator i det tregradiga betygssystemet och syftar delvis till att tydliggöra för dig vilka möjligheter du har att uppnå de förväntade kriterierna för VFU-kursen.

En viktig anledning till att genomföra dessa samtal är att ge dig stöd i din utveckling genom att diskutera styrkor och utvecklingsområden samt ge förslag på insatser för att komma vidare. Samtalen är också till för att se hur du har det på din VFU och är ett led i arbetet att erbjuda så hög nivå som möjligt på din utbildning.

Som en förberedelse ska du under VFU:n **filma sekvenser av din undervisning** med hjälp av övningsskolans utrustning (exempelvis en iPad) och välja ut något som ska visas under trepartssamtalet. Du kommer sedan att samtala med handledaren och campusläraren utifrån en sådan (5–10 minuter lång) *filmad sekvens*. Samtalet kommer att pågå i ungefär en timme.

Inför trepartssamtalet ska du ha fyllt i ett *reflektionsdokument* (max en A4-sida) som handlar om den valda undervisningssekvensen. Detta dokument ska vara inlämnat i en särskild **inlämningsmapp** i Lisam **senast klockan 12 dagen före samtalet**. Mallen för reflektionsdokument finns i Lisam-rummet. Reflektionerna kopplas till kursmålen för VFU:n (främst målen att kunna leda enskilda moment som avser skrivande och läsning i den pedagogiska verksamheten).

Till trepartssamtalet ska du också ta med en *självskattning* över dina lärarförmågor enligt omdömesformuläret. Även handledaren ska ta med en skattning över studentens lärarförmågor.

Under trepartssamtalet

Det är du som student som leder samtalet. Om du skulle vara sjuk eller inte kan vara närvarande av någon annan anledning måste kursansvarig kontaktas omgående.

1. Hälsa alla välkomna, och genomför en kort presentationsrunda.
2. Visa filmsekvensen och initiera en diskussion utifrån reflektionsdokumentet. (Handledaren och campusläraren deltar med sina tankar och reflektioner.)
3. Redovisa din självskattning. (Handledaren visar även sin skattning av dina lärarförmågor.)
4. Sedan diskuterar samtliga var du befinner dig i din utveckling till lärare och hur du kan utvecklas vidare. I denna diskussion kan gärna konkreta exempel från undervisningen lyftas av både handledare och student.

Avslutningsvis leder campusläraren en sammanfattande diskussion om det som har framkommit under trepartssamtalet. Campusläraren dokumenterar också samtalet. Allra sist får handledaren i uppdrag att **radera den inspelade filmsekvensen**.

VFU-uppgifter i 973G37

Vi har valt att inte ge några extrauppgifter till själva VFU-kursen 973G37. Du får alltså fullständigt kursbetyg när du har genomfört en godkänd VFU. Däremot finns det **en uppgift i svenskursen** som är **kopplad till VFU:n**. Uppgiften är på 2 hp svenska och beskrivs både här och i studiehandledningen för kursen i svenska:

SRE6 Skriftlig redovisning Litteratur och skrivande 2 hp U-G (Kopplad till VFU:n)

Under VFU:n ska en uppgift genomföras. Denna uppgift är kopplad till portfoliouppgiften i kursen i svenska (1–30 hp).

Del A redovisas muntligt i ett seminarium och därefter skriftligt.

A) Litteraturläsning och skrivande:

Under din VFU ligger fokus på litteraturläsning, samtal och skrivande.

Förbered ett tillfälle under din VFU där du tillsammans med klassen läser en skönlitterär text och i samband med det skriver en berättande/beskrivande/gestaltande text utifrån det arbete som ni gjorde med skönlitteraturen. Här är det viktigt att du och din handledare tillsammans kan komma på en bra uppgift som passar klassen och som också passar in i det som de har gjort tidigare.

Dokumentera dina erfarenheter!

- Beskriv den text som du arbetat med och varför du valde den.
- Beskriv också vilka typer av uppgifter (både läsuppgifter och skrivuppgifter) som du har gett till eleverna. *Varför valde du att göra just så?*
- Hur gick du till väga när du gav instruktioner?
- Hur reagerade eleverna på uppgifterna?
- Vilka frågor ställde de?
- Vad verkade eleverna tycka var svårt? Var det några andra problem som uppstod?
- Berätta vad som gick bra och vad gick mindre bra och hur du kan göra annorlunda.
- Vad tyckte du själv var svårt?
- Vad är du mest nöjd med?
- Var det något som du blev förvånad över i arbetet med eleverna?
- Hur skulle du göra om du fick göra om uppgiften i samma klass?
- Vad skulle du vilja ge för tips till en annan lärarstudent som ska göra en liknande uppgift i samma situation?

Din dokumentation av del A kommer att ligga till grund för den avslutande delen av portfolioarbetet (SRE6), och veckan efter VFU:n har vi ett seminarium där du redogör för dina erfarenheter av. Ha alltså med ett **skriftligt underlag** till redovisningen.

B) Enkel kartläggning av skönlitteratur

Kartlägg den skönlitterära läsningen på din VFU-plats genom att exempelvis intervjua din handledare eller någon annan undervisande lärare i svenska. Om det finns en bibliotekarie på skolan kan du ta reda på lite om hur man arbetar tillsammans och hur biblioteket utnyttjas avseende skönlitteratur. Ge också exempel på skönlitterära titlar och författarskap som finns i klassuppsättning/gruppuppsättning.

Här följer exempel på frågor som du kan ställa:

- Vad läser de? Hur görs urvalet (med tanke på ålder, nivå, individers förmåga)?
- Hur många skönlitterära verk förväntas eleverna läsa under ett läsår?
- När läser de? I vilken utsträckning läser de?

- Hur uppmuntras läsningen?
- Var läser de?
- Vem väljer vilken litteratur som används i den ”styrda” läsningen? (Är det den enskilda läraren eller ämneslaget? Styrts det av temaarbeten, styrdokumentet osv.)?
- Vad händer under och efter den skönlitterära läsningen? Hur bearbetas läsningen (recensioner, diskussion, teckningar, presentationer etc.)?

(max 1,5 sidor)

C) LÄROMEDEL/LÄROBÖCKER

Notera vilka läroböcker (läromedel) man använder på din skola i svenskämnet. Varför använder man just dem? Om du själv arbetat med dem kan du gärna göra en mycket kort utvärdering (max en halv sida).

Uppföljning av VFU

När du har avslutat din VFU skickar din handledare in omdömesformuläret per e-post till examinator. Detta ska göras senast en vecka efter avslutad VFU. När alla formulär kommit in till examinator så sätter bedömningsprocessen igång. Den kan ta ett par veckor. Det betyder att du inte får ditt betyg förrän *tidigast* i vecka 22.

VFU-seminarium:

Under våren har vi ett VFU-seminarium där du redovisar del A av VFU-uppgiften SRE6. Då sitter vi i grupper där var och en redovisar muntligt i 5–7 minuter och vi följer upp med en kortare diskussion.

Elevtexter:

När du arbetat med dina moment som inkluderar skrivande, ska du samla in (kopierar) några elevtexter som du tar med till ett bedömningsseminarium som vi har under v 20. Se till att det är okej att ta kopia på de texter du tar med dig och att det inte förekommer några elevnamn på kopiorna.

Eventuella problem

Om du får problem under VFU:n, ska du inte tveka att ta kontakt med kursansvariga (skriv gärna helst mejl till både Helen och Anna) eller med samordnaren på VFU-enheten på programmet.

Vi önskar dig en bra och utvecklande VFU!

/Helen Winzell, Anna Sigvardsson och Petra Nordquist